

teksty

drugie

4	2018
---	------

Dwumiesięcznik Instytutu Badań Literackich PAN

www.tekstydrugie.pl

teoria literatury · krytyka · interpretacja

Stowarzyszenie „Pro Cultura Litteraria”

Wielka Wojna

Redaktor gościnnie:
Anna Branach-Kallas

	WSTĘP	
7	MARTA ZIELIŃSKA	Wojna, trauma i kultura
	SZKICE	
12	ANNA BRANACH-KALLAS	Szok Wielkiej Wojny – o traumie indywidualnej, traumie kulturowej oraz portretach <i>gueules cassées</i> we współczesnej literaturze brytyjskiej i francuskiej
37	WOJCIECH SZYMAŃSKI	Żywienie urazy. Wielka Wojna, fotografia traumatyczna i efekt traumy
56	MARZENA SOKOŁOWSKA- -PARYŻ	Literackie konstrukcje traumy kulturowej: ideologiczny wymiar 'kobiet w żałobie' w powieściach Roberta Edrica <i>In Desolate Heaven</i> oraz Jodie Shields <i>The Crimson Portrait</i>
72	MARTIN LÖSCHNIGG	Niewysłowiona wojna. Trauma i „kryzys języka” w angielskiej i niemieckiej literaturze pierwszej wojny światowej Przeł. G. Marzec
94	PIOTR SADKOWSKI	Francuskie (nie)oswajalne widmo. Wielka Wojna w małych formach narracyjnych
115	NATALIA STACHURA	Afrykański taniec śmierci
134	BEATA PIĄTEK	„Byliśmy młode chłopaki, razem w tej kupie gnoju” – odpolitycznienie pamięci narodowej i rewizjonizm historyczny w pierwszowojennych powieściach Toma Phelana i Sebastiana Barry’ego
152	EDYTA LOREK-JEZIŃSKA	Rocznicowe mobilizacje pamięci. Międzypokoleniowe projekty teatralne a trauma kulturowa
170	TADEUSZ SŁAWEK	Ciemne światło wojny

<hr/>		
ROZTRZĄSANIA I ROZBIORY		
192	ANNA KOWALCZE-PAWLIK	„Kto rozpozna twarz”? Kultura awersji a deformacje męskiego ciała
200	EWA GUDERIAN-CZAPLIŃSKA	Doświadczenie przeszłości. <i>Nekroperformans</i> Doroty Sajewskiej
210	JACEK LEOCIAK	<i>Nekros</i> – książka o życiu
<hr/>		
PREZENTACJE		
218	ROSS J. WILSON	Nadal trwa: trauma i pamięć I wojny światowej Przeł. T. Bilczewski, A. Kowalcze-Pawlik
<hr/>		
DOCIEKANIA		
236	PAWEŁ ZAJAS	Niemiecki Kołakowski. 1943 – <i>Intelligence</i> – 1968
259	MAREK ZALESKI	W zniewoleniu szczęśliwi. Raz jeszcze o <i>Zniewolonym umyśle</i> Miłosza
274	TAMARA CZERKIES, KIM YONGDEOG	<i>Han</i> w kulturze koreańskiej. O możliwych podobieństwach pomiędzy koreańskim <i>hanem</i> a polską <i>nostalgia</i> na wybranych przykładach
297	EWA ŁUKASZYK	Khouribga a sprawa polska. Zwycięstwo życia nad kulturą w pisarstwie Fouada Larouiego
<hr/>		
INTERPRETACJE		
310	WOJCIECH KALAGA	Blanchot: Trzecie między zaimkami
333	WOJCIECH MICHERA	Trupie podobieństwo
350	ANNA BEDNARCZYK	Tłumaczenie zindywidualizowane albo o motywacji tłumacza (na materiale wierszy Osipa Mandelsztama)

The Great War

Guest Editor:

Anna Branach-Kallas

FOREWORD

- 7 **MARTA ZIELIŃSKA** War, Trauma and Culture

ESSAYS

- 12 **ANNA BRANACH-KALLAS** The Shock of the Great War: Individual Trauma, Cultural Trauma and the Representation of *Gueules Cassées* in Recent British and French Fiction
- 37 **WOJCIECH SZYMAŃSKI** Feeding the Rancour: The Great War, Traumatic Photography and the Effect of Trauma
- 56 **MARZENA SOKOŁOWSKA-PARYŻ** Literary Constructions of Cultural Trauma: Ideological Implications of the 'Woman in Grief' in Robert Edric's *In Desolate Heaven* (1997) and Jodie Shields's *The Crimson Portrait* (2008)
- 72 **MARTIN LÖSCHNIGG** Lacking Words for War: Trauma and the 'Crisis of Language' in English and German Literature about World War I, Trans. *G. Marzec*
- 94 **PIOTR SADKOWSKI** The French Spectre that Can(not) Be Tamed: The Great War in Short Narrative Forms
- 115 **NATALIA STACHURA** An African Dance of Death
- 134 **BEATA PIĄTEK** Historical Revisionism and the Depoliticization of National Memory: Tom Phelan and Sebastian Barry's Fictional Representations of the Great War
- 152 **EDYTA LOREK-JEZIŃSKA** Mobilizing Memory: Cultural Trauma and the Centenary of World War I Intergenerational Theatre Projects
- 170 **TADEUSZ SŁAWEK** The Dark Light of War

DISCUSSIONS AND ANALYSES

- 192 **ANNA KOWALCZE-PAWLIK** "Who Shall Recognize the Face"?
The Culture of Aversion and Deformations
of the Male Body
- 200 **EWA GUDERIAN-CZAPLIŃSKA** Experiencing the Past: Dorota Sajewska's
Necroperformance
- 210 **JACEK LEOCIAK** *Nekros* – A Book about Life

PRESENTATIONS

- 218 **ROSS J. WILSON** It Still Goes On: Trauma and the Memory
of the First World War
Trans. *T. Bilczewski, A. Kowalcze-Pawlik*

INVESTIGATIONS

- 236 **PAWEŁ ZAJAS** The German Kołakowski: 1943 –
Intelligence – 1968
- 259 **MAREK ZALESKI** Content in Their Servitude: Once More
on Miłosz's *The Captive Mind*
- 274 **TAMARA CZERKIES,
KIM YONGDEOG** Parallels between the Korean *Han*
and Polish *Nostalgia*: Selected Examples
- 297 **EWA ŁUKASZYK** Khouribga and the Polish Cause:
The Victory of Life over Culture in Fouad
Laroui's Work

INTERPRETATIONS

- 310 **WOJCIECH KALAGA** Blanchot: The Third amongst
Pronouns
- 333 **WOJCIECH MICHERA** Cadaverous Resemblance
- 350 **ANNA BEDNARCZYK** Translating Osip Mandelstam: On
Individualized Translation and the
Translator's Motivation